

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	KATE-Kainuuseen terveyttä ja mielen hyvinvointia
Hakemusnumero	201676
Valintakokouksen päivämäärä	19.9.2023
Hakijan virallinen nimi	Kajaanin Ammattikorkeakoulu Oy
Osatoteuttajat	-
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erityistavoite	4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.11.2023
Päätymispäivämäärä	31.7.2026

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Kainuun alueellinen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (HYTETU) työryhmä seuraa kainuulaisen väestön hyvinvoinnin tilaa indikaattoritiedon avulla. Tunnistetut hyvinvoinnin haasteet Kainuussa liittyvät erityisesti mielenterveyden ongelmiin ja yksinäisyyteen sekä työikäisten yhteisöstä syrjäytymiseen tai syrjäytymisuhkaan.

KATE- hankkeen tavoitteena on edistää Kainuun hyvinvointialueen asukkaiden mielenterveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä hyödyntäen osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Tavoitteena on edistää työikäisten kainuulaisten polkuja kohti koulutusta ja työllistymistä. Hankkeen tavoitteena on myös kehittää Kainuun kuntien hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (HYTETU) työryhmien toimintaa.

Hankkeessa tuotetaan Kainuun hyvinvointialueelle hyvinvoinnin ja mielenterveyden edistämisen ohjelma sekä tuetaan ohjelman toimeenpanoa. Mielenterveysohjelman avulla lisätään mielenterveysosaamista Kainuun kuntien ja Kainuun hyvinvointialueen hyvinvointia tukevassa palvelujärjestelmässä. Palvelujärjestelmä koostuu kuntien varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, toisen asteen, työvoima- ja työllisyyspalvelujen ja ammattikorkeakoulun toimijoista sekä Kainuun hyvinvointialueen lasten, nuorten, työikäisten ja ikääntyvien sote- ja pelastuspalveluiden sekä järjestöjen toimijoista.

Työpaketti 1. Nykytilan kartoitus

Kirjallisuuskatsauksen avulla selvitetään, minkälaisia mielenterveysohjelmia on käytössä muualla Suomessa sekä kuvataan mitä mielenterveysohjelma ylipäätään on ja millä tavalla mielenterveysohjelmalla voidaan edistää väestön mielenterveyttä ja vahvistaa alueen mielenterveysosaamista. Tämän lisäksi tehdään selvitys Kainuun alueen mielenterveyden tilasta. Selvityksessä huomioidaan palvelumuotoilun keinoin sekä asukkaiden mielenterveysprofiilit että alueelliset mielenterveyteen vaikuttavat tekijät. Selvityksen tietopohjana käytetään aikaisempia tutkimuksia, tilastotietoja, alueellisen hyvinvointikertomuksen sekä kuntien hyvinvointikertomusten tuottamaa tietoa.

Tämänhetkisen tiedon mukaan Kainuussa on sekä sosioekonomisia että sukupuoleen perustuvia terveyseroja. Miehet sairastavat enemmän kuin naiset. Selvityksessä kuvataan mikä merkitys sukupuolella, sosioekonomisella taustalla tai työllisyystilanteella on mielenterveyteen sekä koulutuksessa ja työelämässä pärjäävyyteen. Selvityksen tueksi kerätään tarpeen mukaan tarkentavaa tietoa kainuulaisilta kysely- ja/ tai haastattelututkimuksilla.

Työpakettissa kootaan yhteistyöverkosto alueen toimijoista ja muodostetaan yhteiskehittämisen työpajat. Yhteistyöverkoston kutsutaan edustajat kuntien ja hyvinvointialueen hyvinvointia tukevasta palvelujärjestelmästä. Lisäksi kartoitetaan alueella toimivat järjestöt, joiden edustajat kutsutaan yhteistyöverkoston. Samoin selvitetään alueen yritysten, esimerkiksi kauppojen tai matkailupalveluyritysten edustajien halukkuutta osallistua hankkeen yhteistyöverkoston.

Työpaketti 2. Mielenterveysohjelman laatiminen

Ensimmäisessä työpaketissa muodostettu yhteistyöverkosto jatkaa työskentelyä ja aloittaa mielenterveysohjelman laatimisen yhteiskehittämisen työpajoissa. Mielenterveysohjelman laatimisessa hyödynnetään ensimmäisen työpaketin tuloksena syntynyttä nykytilan kartoitusta. Tarvittaessa yhteistyöverkosta täydennetään muilla asiantuntijoilla. Mielenterveysohjelman versio (1.0) on valmis elokuussa 2024.

Työpaketti 3. Mielenterveysosaamisen vahvistaminen ja mielenterveysohjelman toimeenpanon tukeminen

Työpaketissa järjestetään koulutukset (n=11) mielenterveysosaamisen vahvistamiseksi hankkeen kohderyhmille eli kuntien toimijoille (varhaiskasvatus, perusopetus, toinen aste, työvoima- ja työllisyyspalvelut, ammattikorkeakoulu) Kainuun hyvinvointialueen toimijoille (lasten, nuorten, työikäisten ja ikääntyvien sote- ja pelastuspalvelut) sekä järjestöjen toimijoille. Koulutukset toteutetaan pienryhmissä elinkaariajatteluun ”vauvasta vaariin” perustuen siten, että yksi ryhmä muodostuu lasten, nuorten ja perheiden palveluissa toimivista, toinen ryhmä muodostuu työikäisten palveluissa toimivista ja kolmas ryhmä muodostuu ikääntyneiden palveluissa toimivista henkilöistä Kainuun kunnista, hyvinvointialueelta sekä järjestöistä. Kullekin pienryhmälle toteutetaan kolme koulutuskertaa.

Hankealueeseen kuuluvissa Kainuun kunnissa järjestetään yhteisöllisiä, mielen hyvinvointia edistäviä tapahtumia (n=7). Kuntalaisilla on mahdollista osallistua tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen. Tapahtumien tavoitteena on lisätä kuntalaisten tietoisuutta kuntien hyvinvointia edistävästä toiminnasta ja oman kunnan HYTETU-työryhmästä sekä KATE-hankkeesta. Työpaketissa pilotoidaan Mielenterveysohjelman versio (1.0). Lisäksi tuotetaan KATE-käyttöohje ja toteutetaan käyttöohjeen hyödyntämistä tukevat koulutukset (n=3) kuntien HYTETU-työryhmille mielenterveysohjelman käyttöönoton tueksi.

Työpaketti 4. Hankkeen viestintä, arviointi ja tulosten levittäminen

Työpaketissa suunnitellaan ja toteutetaan hankkeen viestintä, tuotetaan julkaisuja, arvioidaan hankkeen vaikutuksia ja toteutetaan hankkeen aloitusseminaari joulukuussa 2023 ja loppuseminaari kesäkuussa 2026. Lisäksi varmistetaan Mielenterveysohjelman vakiintuminen kuntien hyvinvointikertomuksiin.

Hankkeeseen osallistuvia henkilöitä yhteensä 344. Hankkeen rahoitukseen osallistuvat kaikki Kainuun kunnat (pl. Puolanka).

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:	EU+valtio 429 042 €
Palkkakustannukset 383 072 €	Omarahoitus, muu julkinen 15 758 €
Flat rate 40 % kehittäminen 153 230 €	Kuntarahoitus 91 502 €
Nettokustannusarvio yhteensä 536 302 €	Rahoitussuunnitelma yhteensä 536 302 €

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	536 302 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	536 302 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	429 042 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (27/52) tullakseen rahoitetuksi.

Hanke vastaa erityistavoitteen 4.3 painopisteisiin. Ohjelma-asiakirjan mukaisesti hanke parantaa lasten, nuorten, työikäisten ja perheiden kanssa työskentelevien ammattilaisten osaamista, keskinäistä yhteistyötä ja verkostotyöskentelyä erityisesti mielenterveyden palveluiden ja toimenpiteiden edistämiseen liittyen. Pitkän aikavälin vaikutuksena kainuulaisten hyvinvointi ja mielenterveys on vahvistunut. Samoin kainuulaisten työikäisten edellytykset kouluttautumiseen ja työllistymiseen ovat kohentuneet. Hankkeen tuloksena syntyvä Kainuun mielenterveysohjelma ja KATE-käyttöohje ovat Kainuun kuntien Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (HYTETU) työryhmien sekä maakunnallisen Yhdyspintatyöryhmän käytössä (entinen Kainuun alueellinen HYTETU-työryhmä) konkreettisena työkaluna edistämässä kuntien ja alueen väestön hyvinvointia ja terveyttä.

Hanke tukee Kainuun maakuntaohjelmaa 2022–2025: Kainuulaisten hyvinvointi, terveys ja turvallisuus kohenevat, samoin eri väestöryhmien terveyserot sekä eriarvoisuus vähenevät alueen sisällä ja koko maahan verrattuna

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erityisten valintaperusteiden pisteytyksessä hanke sai yhteensä 27/52 pistettä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 12.5.2023

Kainuun MYR-sihteeristö 19.9.2023

Kainuun MYR syyskuu 2023

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä / Ei